

ת"פ 11635/09/13 - מדינת ישראל נגד י' ג'

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 11635-09-13 מדינת ישראל נ' ג'(אחר/נוסף)

בפני בעניין: כב' השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד חגי פליישמן

המאשימה

נגד

י' ג' ע"י עו"ד חנן רובינשטיין

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של היזק לרכוש, הסגת גבול והחזקת סכין:

ת"פ 11635-09-13:

על פי עובדות כתב האשום, ביום 31.8.13 בשעות הלילה, צרך הנאשם אלכוהול וחשיש. לאחר חצות, בהיותו תחת השפעת האלכוהול והחשיש, התארח הנאשם בדירתה של גב' ת.ש. (להלן: **המתלוננת** ו- **הדירה**). יחד עמם היה בדירה אדם נוסף. בשלב מסוים, בקשה המתלוננת מן הנאשם שיעזוב את הדירה, אך הנאשם סרב. המתלוננת שבה ובקשה מהנאשם שיצא מדירתה אך הנאשם עמד בסירובו. לבסוף, הצליחה המתלוננת להוציא את הנאשם מהדירה, בעזרתו של האדם הנוסף.

לאחר שהוצא מן הדירה, נשאר הנאשם בחדר המדרגות, שר וצעק בקול רם וסרב לעזוב את המקום. בשל הרעש, סגרה המתלוננת את חלון הדירה והחלון נשבר. הנאשם לקח שבר זכוכית וקרר אותו אל המתלוננת והאדם הנוסף, תוך שהוא מחייך אליהם. לאחר מכן, חתך הנאשם את בטנו באמצעות שברי הזכוכית. כתוצאה, דימם הנאשם ומרח את דמו על דלת הדירה וקירות חדר המדרגות של הבנין.

למקום הוזמנו שוטרים ואמבולנס והנאשם פונה לבית חולים לקבלת טיפול רפואי. במהלך הנסיעה ירד הנאשם מן האמבולנס והלך לכיוון ביתו.

בדרכו, חיבל הנאשם בתחנה של הרכבת הקלה: הנאשם לקח אבן ושבר באמצעותה שתי עמדות ממוחשבות של הרכבת וכן את חלונות התחנה וגרם לתחנה נזק ניכר, אשר היקפו המדויק לא הוברר. כמו כן, זרק הנאשם חפצים שונים.

מעשי הנאשם פסקו רק כאשר נעצר על ידי שוטרים שהוזעקו למקום.

על פי עובדות כתב האשום, ביום 22.11.12, בשעות הלילה לאחר חצות, בילה הנאשם בפאב "החבית" ושתה משקאות אלכוהוליים, כאשר בכיס חולצתו סכין מטבח. בסמוך לשעה 1:20 יצא הנאשם מן הפאב מבלי לשלם בעבור המשקאות, והחל לדחוף עוברי אורח.

שוטר שעבר במקום ביקש לעכב הנאשם על מנת לברר התנהגותו אך הנאשם ניסה לברוח מהמקום, והסכין נפל מכיסו כאשר השוטר השתלט עליו.

הנאשם טען לאחר שנעצר, כי החזיק הסכין לצורך הגנה עצמית (ענין שיש לו אחיזה גם בחוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה בעניינו).

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה שם דגש על חומרת מעשיו של הנאשם, הפגיעה בפרטיותה של המתלוננת, הנזק הרכושי הכבד שגרם במסע ההרס והחומרה היתרה הנובעת מכך שביצע המעשים תחת השפעת אלכוהול. לאור אלה ביקש להשית על הנאשם עונש של 14 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגעי העבירות.

ב"כ הנאשם, אשר טען לזכותו כל אשר ניתן, שם דגש על נסיבות חייו הקשות של הנאשם והבעיות הנפשיות מהן סובל. כן התייחס לכך שהנאשם שהה במעצר בגין תיק החזקת הסכין 5 ימים ובגין תיק ההיזק 12 יום ולאחר מכן שהה במעצר בית מלא עת ארוכה. לאור אלה, ביקש להסתפק בימי מעצרו של הנאשם. עוד ביקש להמנע מהשתת פיצויים, בשל מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם.

מתחם העונש ההולם

לפני שלושה ארועים נפרדים: שני חלקיו של כתב האשום הראשון בתיק העקרי (הארוע בדירת המתלוננת והארוע בתחנת הרכבת הקלה), וכן תיק החזקת הסכין. המדובר בארועים נפרדים, אשר בוצעו במקומות שונים ובכל אחד מן הארועים פגע הנאשם בערכים מוגנים שונים, על כן אקבע מתחמי עונש נפרדים לכל אחד מן הארועים:

חלקו הראשון של הארוע בתיק העקרי - הארוע בדירת המתלוננת

הנאשם הוזמן להתארח בדירתה של המתלוננת. בשלב מסוים הפסיקה חברתו להיות רצויה למתלוננת ולאדם הנוסף אשר שהה עמם, ועל כן בקשה ממנו לעזוב. הנאשם סרב ורק לאחר מאמצים הצליחו המתלוננת וחברה להוציא הנאשם החוצה. הנאשם בתגובה צעק ושר בחדר המדרגות. כאשר נשבר חלון הדירה, חתך הנאשם עצמו ומרח הדם על דלת הדירה וקירות חדר המדרגות.

מעשי הנאשם פגעו בפרטיותה של המתלוננת ובזכותה לקבוע מי יבוא בדירתה ומי לא. כמו כן, התנהגותו לאחר שהוצא מן הדירה היה בה להפריע למתלוננת ולשכניה ולהביך את המתלוננת במקום מגוריה אל מול מכריה.

חיתוך בטנו של הנאשם בשברי זכוכית, יש בו להטיל אימה על המתלוננת ושכניה. מי שאינו נרתע לפגוע בעצמו באופן זה מקים חשש ברור, כי גם לא ירתע מלפגוע באחרים.

מריחת הדם על קירות חדר המדרגות ודלת הבית, מעבר לנזק שיש בה, גם היא מטילה אימה על הנוכחים במקום. מדובר בהתנהגות קיצונית, אשר יש בה לזעזע את הצופה.

המעשים בוצעו על ידי הנאשם כאשר היה תחת השפעת אלכוהול וסמים. כמו כן, סביר להניח שיש למעשים קשר להפרעותיו הנפשיות של הנאשם, אליהן אתייחס בהמשך.

מתחם העונש ההולם חלק זה של הארוע נע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד שנת מאסר. כמו כן, יש לפסוק פיצוי כספי לנפגעת העבירה בגין נזקה.

חלקו השני של הארוע בתיק העקרי - הארוע בתחנת הרכבת הקלה

הנאשם זרע הרס בתחנת הרכבת, בכך ששבר באמצעות אבן שתי עמדות מחשב ואת חלונות התחנה. מדובר בהתנהגות בריונית ומשולחת רסן, אשר מטרתה גרימת נזק לשם הנזק. בדומה לחלקו הראשון של הארוע, גם כאן המעשים בוצעו על ידי הנאשם כאשר היה תחת השפעת אלכוהול וסמים. כמו כן, סביר להניח שגם מעשים אלו קשורים להפרעותיו הנפשיות של הנאשם.

מתחם העונש ההולם חלק זה של הארוע נע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד שנת מאסר. כמו כן, ניתן לפסוק פיצוי בגין נזקי הרכוש.

החזקת סכין

הנאשם יצא מביתו לבילוי בפאב ובכיסו סכין.

חמרתה של עבירת החזקת הסכין היא, שהיא עבירה "פותרת שער" למגוון עבירות אלימות קשות. למרבה הצער, פעמים רבות קטטה אשר יכלה להגמר ללא נזק ממשי למעורבים בה, הסתיימה באורח טרגי, בשל כך שאחד המעורבים היה מזוין בסכין ובחר להשתמש בו. הערך המוגן אשר נפגע בשל עבירת החזקת סכין, הוא הערך החשוב מכל, שלמות הגוף וקדושת חיים. קו ישר ועקוב מדם מחבר בין עבירה זו ובין החמורות שבעבירות שבחוק העונשין. לפיכך, מדיניות הענישה אמורה לבטא את הפוטנציאל הקטלני הטמון בעבירה זו והצורך החיוני למנעה. ככל ששירתו אנשים מלצאת מפתח ביתם עם סכין, כך ימעטו קרבנות נוספים. לא בכדי קבע המחוקק בצדה של עבירה זו עונש מקסימלי של חמש שנות מאסר.

לאור זאת, פסיקה עקבית קובעת, כי ככלל יש להטיל בגין עבירת החזקת סכין, גם כעבירה יחידה, עונש של מאסר ממש, למעט במקרים חריגים. הסתפקות במאסר בעבודות שירות אין בה כדי לבטא את חמרת העבירה או להעביר מסר מרתיע ברור, לנאשם ולחברה כולה.

ר' למשל האמור בע"פ 242/07, אובלימוב נ' מדינת ישראל, שם נפסק:

"ואכן אין צורך להכביר מלים על כך שסכין קוראת לשולף ולדוקר כשם שפירצה קוראת לגנב; "תת תרבות הסכין" על גילוייה השונים - מהחזקת סכין ועד לשימוש אלים בה - היא אורח תדיר, לא רצוי, בבתי המשפט, לרבות בבית משפט זה; היא כבר גבתה לא מעט חיי אדם, ועל כן אין מנוס מענישה מרתיעה לגביה, בכל גילוייה."

באותו מקרה אושר גזר דין של תשעה חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של החזקת סכין ללא עבירה נלווית.

ר' גם דברי בית המשפט המחוזי בחיפה בע"פ 5953-03-09, אבו לשין נ' מדינת ישראל

לא מצאנו עילה להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא. הלכה היא כי בעבירות של נשיאת סכין יש מקום לגזור עונש של מאסר. אמנם קיימים מקרים חריגים בהם לא נגזר עונש כאמור, ואולם בדרך כלל, וגם כאשר מדובר בנאשמים ללא עבר פלילי, גוזרים בתי המשפט עונש של מאסר בפועל על אלו הנושאים על גופם סכין ללא צידוק סביר.

ר' כמו כן רע"פ 2932/08, מרגאן נ' מדינת ישראל ורע"פ 9400/08, מועתז נ' מדינת ישראל, שם אושרו גזרי דין של מאסר בפועל לשני נאשמים, צעירים ללא הרשעות קודמות, אשר הורשעו בעבירה של החזקת סכין בלבד וכן ע"פ 39461-10-13, גרשקוביץ, ע"פ (חיפה) 31988-06-10, גטהון נ' מדינת ישראל והפסיקה המצוטטת בו.

נסיבה מחמירה בעלת משקל היא, העובדה כי הנאשם יצא את ביתו מזוין בסכין, בידיעה כי הוא בדרכו לשתות אלכוהול בפאב. מן המפורסמות, כי שילוב בין אלכוהול וסכין, תוצאתו פעמים רבות עקובה מדם והדבר מגביר עוד יותר את פוטנציאל הסכנה הטמון בסכין. גם ההפרעה הנפשית ממנה סובל הנאשם מהווה בהקשר הזה נסיבה מחמירה, שכן יש בה כדי להגביר את הסכנה הטמונה בעבירה.

לאור כל האמור למעלה, מתחם העונש ההולם את החזקת הסכין נע בין מספר חודשי מאסר בפועל לרצוי ממש ועד שנת מאסר.

נסיבות שאינן קשורות בעבירה

הנאשם יליד 1984. גרוש ואב לשני ילדים. אין לחובתו הרשעות קודמות.

מתסקירי שירות המבחן עולה, כי הנאשם סובל מהפרעת אישיות אנטי סוציאלית והפרעה אפקטיבית דו-קטבית ואובחן כבעל קווים אלימים ואימפולסיביים. הנאשם עבר אשפוזים פסיכיאטריים ובמקרה אחד נמצא לא כשיר לעמוד לדין. בעיותיו הנפשיות של הנאשם מוחמרות בשל צריכת סמים ואלכוהול.

במסגרת ההליכים בתיק זה נעשה נסיון לשלב את הנאשם במכון לתחלואה כפולה, אך הנאשם נמצא לא מתאים, בין היתר בשל שימוש בתרופות אשר אינן מאושרות על ידי המכון והמנעותו מלהגיע לפגישות עם פסיכיאטר של המכון. כמו כן, הנאשם ניתק קשר עם שירות המבחן. עם זאת, מן התסקירים עולה, כי הנאשם קיבל אחריות למעשיו.

חוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה במסגרת הליכי המעצר בתיק החזקת הסכין (מ"ת 42714-11-12) מרחיבה ביחס למצבו הנפשי של הנאשם. עולה כי הנאשם עבר מספר אשפוזים, אך לא שיתף פעולה עם הליכים טיפוליים אשר ננקטו לגביו, תוך הפרת התחייבותיו כלפי המטפלים. עוד עולה מחוות הדעת, כי בתקופה הסמוכה לביצוע עבירת החזקת הסכין נהג הנאשם לבלות בפאבים ולשתות אלכוהול מדי יום (ואף להתחמק מתשלום בעבורו).

מהתסקירים וחוות הדעת עולה, כי מעבר למעשים מושא כתב האשום, הנאשם מעורב בעבירות אלימות והיזק שונות, אשר בביצוען לא הואשם. כן עולה, כי מעורבות הנאשם בפלילים נובעת מהפרעת אישיות אנטי סוציאלית, המלווה בצריכת סמים ואלכוהול.

בסופו של יום, נמנע שירות המבחן מלתת המלצה ביחס לענשו של הנאשם.

דין והכרעה

השיקולים הדומיננטיים במקרה זה, הם מצד אחד נסיבות חייו הקשות של הנאשם, ובעיקר הפרעותיו הנפשיות, אשר נגדן עומדים חומרת מעשיו, הסכנה אותה הוא מהווה לציבור והצורך להרתיעו מביצוע עבירות דומות. העבירות בתיק זה בוצעו בעת שהיה הנאשם תחת השפעת אלכוהול וסמים - ענין אשר נמצא בשליטתו של הנאשם והיה ביכולתו להמנע ממנו. כמו כן, ניתנה לנאשם הזדמנות לתקן דרכיו ולהשתלב בהליך שיקומי, אך הנאשם לא התמיד בהליך וניתק הקשר עם שירות המבחן.

לאור זאת, לא ראיתי כי קיים אופק שיקומי ואין מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם את העבירות. בשים לב לחומרת העבירות והצורך להרתיע את הנאשם מלהמשיך ולבצע עבירות דומות, לא ראיתי מנוס מלהשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי ממש, למשך מספר חודשים, המהווה ענישה הנמצאת ברף הנמוך של המתחם בגין כל אחד מן האשומים. עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות חורג לקולא ממתחם העונש בעבירת החזקת הסכין, והנאשם אף הבהיר כי לא יעמוד בו (ר' ע' 7 ש' 30) לפרוטוקול ישיבת יום (10.9.14).

כמו כן, אחייב הנאשם בפיצוי למתלוננת. שקלתי גם לחייבו לפצות את הרכבת הקלה, אך לא הובאו לפני נתונים מדויקים ביחס להיקף הנזק אשר נגרם, מה גם שבשונה מהמתלוננת, מדובר בגוף אשר בידו לפעול כנגד הנאשם באפיקים המתאימים.

בקביעת תקופת המאסר, אביא בחשבון העובדה שהנאשם שהה במעצר בית מלא תקופה ארוכה.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. חמישה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 9.11.14. מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם, מיום 22.11.12 ועד יום 26.11.12 ומיום 31.8.12 עד ליום 11.9.13.
- ב. ארבעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה של החזקת סכין תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. חודשיים מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה של אימים או היזק לרכוש תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. פיצוי למתלוננת ת.ש., עדת תביעה מס' 2, בסך 3,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 9.11.14. המאשימה תודיע למזכירות בית המשפט פרטי המתלוננת עד ליום 1.10.14.
- ה. סכין שנתפס יושמד.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים בירושלים עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

עמוד 5

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ד, 21 ספטמבר 2014, במעמד הצדדים.